Nemzetközi Ifjúsági Dohányzás Felmérés
Global Youth Tobacco Survey (GYTS)
Magyarország (13-15 éves korosztály)

Tények, adatok •

A felmérést a WHO és az amerikai CDC 1998-ban indította útjára. Az adatfelvételt rendszeres időközönként újra elvégzik a projektben résztvevő országok (Magyarország 2003-ban csatlakozott a kutatássorozathoz). A magyarországi GYTS a cigaretta és más dohánycikkek használatának gyakoriságáról szolgáltat adatokat, illetve a dohányfogyasztás öt meghatározó tényezőjéről informál: Hozzáférés/elérhetőség és ár, passzív dohányzás, leszokás, média és reklám, és iskolai tananyag. Ezek az eredmények jól hasznosíthatók egy magyarországi átfogó dohányzásellenőrzési program összetevőiként.

A 2008. évi magyarországi GYTS iskolai-alapú felmérés, amelyben 7-9. osztályos tanulók vettek részt. Kétlépcsős mintavételi eljárást használtunk, hogy országosan reprezentatív mintához jussunk.Az első mintavételi lépcsőben a beiratkozottak száma alapján kapott valószínűségi arányszámok segítségével választottuk ki a résztvevő iskolákat .A második lépcsőben véletlenszerűen kiválasztottuk a résztvevő osztályokat, melyeknek minden tanulója részt vehetett a felmérésben. Az iskolák válaszadási aránya 92.5%, a diákoké 88.2%, és a teljes válaszadási arány 81.6% volt. Összesen 3.861 tanuló vett részt a magyarországi GYTS felmérésben, 81,3%-uk életkora esett 13 és 15 év közé.

Gyakoriságok

57.9% kipróbálta már valaha a dohányzást (fiúk = 56.5%, **lányok = 58.4%**)
27,8% jelenleg is fogyaszt valamilyen dohányterméket (fiúk = 27.9%, Lányok = 26.7%)
23.2% jelenleg cigarettázik (fiúk = 21.5%, **lányok = 23.6%**)
5.9% jelenleg naponta cigarettázik (fiúk = 6.2%, lányok = 4.9%)
4.3% szívott szivart az elmúlt 30 napban (fiúk = 5.6%, lányok = 2.6%)
6,2 % szívott kézzel sodort cigarettát az elmúlt 30 napban (fiúk = 6.8%, lányok = 4.5%)
11.5 % szívott pipát / vízipipát az elmúlt 30 napban (fiúk = 13.8%, lányok = 8.8%)
18%-a azoknak, akik már kipróbálták a dohányzást, 10 éves kora alatt próbálta először (fiúk = 19.7%, lányok = 15.7%)
18.5%-a azoknak, akik soha nem dohányoztak lehetségesnek tartja, hogy a következő évben el fogja kezdeni a dohányzást (fiúk = 16.2%, **lányok = 21.0%**)

Hozzáférés és elérhetőség- Jelenleg dohányzók

6% otthon szokott dohányozni
47.9% boltban veszi a cigarettát
51,7%-át azoknak, akik boltban vásárolták a cigarettát, nem utasították vissza az eladók a kiszolgálás során a korukra való hivatkozással

Passzív dohányzás

43% olyan háztartásban él, ahol az ő jelenlétükben dohányoznak
72.6% nyilvános helyeken dohányfüstnek van kitéve
76.9% úgy gondolja, hogy a dohányzást ki kellene tiltani a nyilvános helyekről
61.5% úgy gondolja, hogy mások dohányzása káros az ő számára
50.7%-nak legalább egyik szülője dohányzik
33,3%-uknak dohányzik az édesanyja.
38,1%-uknak dohányzik az édesapja.
22.2%-nak a legtöbb vagy minden barátja dohányzik

Leszokás- Jelenleg dohányzók

41% le akar szokni a dohányzásról
66.3% az elmúlt évben megpróbált leszokni a dohányzásról
48.1% már kapott valaha segítséget a leszokáshoz
17.4%-mindig úgy érzi, hogy reggel rögtön rá kell gyújtania

Nemzetközi Ifjúsági Dohányzás Felmérés
Global Youth Tobacco Survey (GYTS)
Magyarország (13-15 éves korosztály)
Tények, adatok •

Média és reklám
83.4% látott dohányzásellenes média üzeneteket TV-ben
55.8% látott dohányzásellenes üzenetet (megelőzés, leszokás segítés) hirdetőtáblán
33.4% látott dohányzásellenes hirdetést (megelőzés, leszokás segítés) újságban v. magazinban
15.8%-nak van valamilyen reklámtárgya valamely cigaretta márka logójával
6.2%-ot megkínált valamely dohánycég képviselője ingyen cigarettával
53,3 % látott dohányzásellenes média-üzenetet az interneten az elmúlt 30 napban.
92,8% látott dohányzó színészeket TV-ben, videón, DVD-n vagy moziban.
24,8% az iskola épületében naponta látja a tanárait iskolaidőben dohányozni
21,4% az épületen kívül, de az iskola területén (pl. udvaron) naponta látja a tanárait iskolaidőben dohányozni
18,8% az iskola épületében naponta látja a diáktársait iskolaidőben dohányozni
31,7% az épületen kívül, de az iskola területén (pl. udvaron) naponta látja a diáktársait iskolaidőben dohányozni

Iskola
57.2% részt vett az osztályban a dohányzás ártalmairól szóló oktatáson ebben a tanévben
41.2% ebben a tanévben valamely tanórán részt vett a vele egyidős fiatalok dohányzásának okairól szóló beszélgetésen
51.8% részt vett oktatáson ebben a tanévben a dohányzás hatásairól
9% biztosan emlékszik rá, hogy az óvodában beszéltek neki a dohányzásról